

Aan:
Provinciale Staten

Onderwerp:
-aanvullende subsidie Stichting Servicecentrum Flevolandse Bibliotheken

1. Beslispunten:

- a. Kennis te nemen van, en in te stemmen met, verantwoording in de jaarrekening 2006 van een aanvullende subsidie aan de Stichting Servicecentrum Flevolandse Bibliotheken met € 145.000;
- b. De raming in de begroting 2007 van de subsidie aan de Stichting Servicecentrum Flevolandse Bibliotheken met € 35.000 te verhogen ten laste van onvoorzien.

2. Inleiding:

In het kader van de herstructurering en vernieuwing van het bibliotheekwerk is de Stichting Samenwerkende Bibliotheken Flevoland (verder: SSBF) omgevormd tot de Stichting Servicecentrum Flevolandse Bibliotheken (verder: SFB). Kenmerk van de SSBF was dat de bovenlokale taken uitgevoerd worden door één van de plaatselijke bibliotheken. De ICT infrastructuur ten behoeve van het interbibliotheecair leenverkeer en de provinciale catalogus was – bijvoorbeeld – ondergebracht bij de bibliotheek Almere en het schoolmediatheekwerk bij Lelystad. Deze bovenplaatselijke taken zijn nu onderdeel van het takenpakket van de SFB. Deze herstructurering heeft in 2005/2006 zijn beslag gekregen. In de frietiekosten die met deze verandering gepaard gaan heeft de provincie de SFB € 44.000 subsidie verleend. Een bedrag dat overeenkomt met de helft van de geschatte kosten. De andere helft werd men geacht binnen de eigen begroting te vinden.

De subsidieverlening van de SSBF en zijn opvolger is een verantwoordelijkheid van de provincie. Voor 2006 ontvangt de stichting een budgetsubsidie van € 792.000. De stichting is – op verzoek van de provincie – gehuisvest in het gebouw van NLE.

In de aanvulling op het zogenaamde Koepelconvenant bibliotheekvernieuwing heeft de provincie – via het IPO – zich verplicht de subsidie aan een serviceinstelling tenminste te handhaven op het niveau 2004.

Het jaar 2004 heeft de stichting met een positief exploitatiesaldo afgesloten. Uit de jaarrekening 2005 blijkt echter dat de stichting een negatief eigen vermogen heeft van ruim € 71.000. Bij de vaststelling van de subsidie 2005 heeft de provincie daarom de stichting – conform de daarvoor in het leven geroepen spelregels – onder 'verzwaard regime' geplaatst. Dat heeft ertoe geleid dat de instelling bezuinigingen op de exploitatie heeft aangebracht en op zoek is gegaan naar nieuwe taken die zonder extra kosten inkomsten kunnen genereren, zoals de culturele website. Tot nu toe heeft dit overigens nog niet tot een structurele verhoging van inkomsten geleid. Wel blijkt daaruit dat de instelling zich tot het uiterste inspant om in beter financieel vaarwater terecht te komen. Dat moet ook wel, want de bank overweegt de kredietfaciliteit drastisch in te perken, waardoor het voortbestaan van de instelling op het spel staat. Het bestuur van de stichting heeft zich daarom tot de provincie gewend met de vraag om een incidenteel extra subsidie voor 2006 van maximaal € 145.000 en een structurele verhoging van de subsidie met € 35.000. Wij achten de gevraagde verhogingen reëel.

Statenvergadering:
01 februari 2007

Tabel met opmaak

Agendapunt

Lelystad
21 december 2006

Met opmaak: opsommingstekens en nummering

Registratienummer:
488923

Inlichtingen
B. Siepel

-nemen van, en in te stemmen

Afdeling/Bureau
SPV

Met opmaak: opsommingstekens en nummering

Een eerdere versie van dit voorstel is behandeld in de vergadering van de commissie bestuur van 14 december 2006. De commissie stemde er mee in dat vooruitlopend op de besluitvorming over dit voorstel er een aanvullend voorschot van € 145.000 op de subsidie 2006 aan de stichting wordt verleend. Verder gaf de commissie als zijn oordeel dat dit voorstel ook in de commissie samenleving behandeld moet worden.

In een bijlage bij dit voorstel wordt inzicht gegeven in de gang van zaken met betrekking tot de subsidiering van de instelling in de afgelopen twee jaar. De conclusies die daaraan verbonden kunnen worden zijn de volgende:

a) in de eerste periode van zijn bestaan is de stichting niet in staat gebleken op een toereikende wijze de incidentele kosten zodanig op te vangen in de begroting dat daardoor geen overschrijding ontstond;

b) de stichting heeft de provincie over het algemeen genomen tijdig geïnformeerd over de financiële situatie;

c) gelet op het takenpakket en de voor 2007 onontkoombare lasten is de in de provinciale begroting opgenomen raming voor de hoogte van de subsidie aan de stichting niet toereikend;

d) indien de stichting zou ophouden te bestaan zal dit grote invloed hebben op het functioneren van de beide basisbibliotheken, omdat ze afhankelijk zijn van een aantal diensten van de stichting.

3. Beoogd effect:

Een goed functionerende service organisatie voor het Flevolandse bibliotheekwerk.

Met opmaak: opsommingstekens en nummering

4. Argumenten:

a) de bijdrage is nodig om het voortbestaan van de stichting mogelijk te maken

Omdat de stichting onder verzwamd financieel toezicht van de provincie staat, heeft de accountant van de instelling een overzicht van de financiële stand van zaken per 1 juli 2006 verstrekt. Daaruit blijkt dat de stichting ook in 2006 onafwendbaar op een negatief exploitatieresultaat afstevent dat niet gedekt kan worden uit een positief eigen vermogen. Op grond daarvan zegt de accountant dat bij ongewijzigd beleid het voortbestaan van de stichting onzeker is. Bovendien eist de bank aanvullende zekerheden om de kredietfaciliteit in stand te laten.

Deze situatie brengt ons er toe in de jaarrekening 2006 een bedrag van € 145.000 op te nemen ten behoeve van een extra subsidie voor 2006 aan de instelling, omdat de middelen voor bibliotheekwerk 2006 zijn uitgeput en er geen begrotingswijzigingen 2006 meer plaats zullen vinden. De exacte hoogte van de extra subsidie wordt bepaald zodra de jaarrekening 2006 (met bijbehorende accountantsverklaring) van de instelling is ontvangen. Om liquiditeitsproblemen te voorkomen hebben wij, vooruitlopend op uw toestemming, reeds hiertoe beschikt en hebben wij een voorschot verstrekt.

b) het niet honoreren van de verzoeken betekent het einde van de instelling

Het niet honoreren van het verzoek om een incidentele (voor 2006) subsidie verhoging van € 145.000 en een structurele van € 35.000 zal betekenen dat voornoemd voorschot dient te worden teruggevorderd en dat de instelling op korte termijn niet meer aan zijn financiële verplichtingen kan voldoen. Een goede evaluatie waarin beoordeeld wordt of een serviceorganisatie voor bibliotheekwerk op Flevolandse schaal bestaansrecht heeft, is dan niet meer mogelijk. De instelling vervult een aantal functies ten behoeve van de plaatselijke bibliotheken (ICT is daarvan de belangrijkste), zodat het voortbestaan van de instelling van groot belang is voor het bibliotheekwerk in Flevoland.

c) het huidige subsidieniveau blijft het uitgangspunt

De extra subsidies voor 2007 en 2008 zijn maxima. De stichting moet zijn best blijven doen aanvullende inkomsten te verwerven en een uiterste kostenbeheersing in acht nemen. Om dat te stimuleren wordt u voorgesteld de extra subsidie voor 2007 en 2008 te verlenen in de vorm van een aanvullend subsidie waarvan de hoogte gemaximeerd en waarvan het preciese bedrag bepaald wordt

Met opmaak: opsommingstekens en nummering

bij de vaststelling van de subsidie over dat betreffende jaar. Met andere woorden: de hoogte van het budgetsubsidie wordt niet aangepast.

d) dekking uit onvoorzien

De extra subsidie is niet op te vangen binnen het product bibliotheekwerk, omdat het product vrijwel geheel bestaat uit posten die 'belegd' zijn met verplichtingen. Daarom stellen wij u voor de dekking van de extra subsidie in 2007 te vinden in het verlagen van de post voor onvoorziene uitgaven.—

5. Kanttekeningen:

Toen in 2005 de provinciale bibliotheekstructuur werd omgevormd tot de huidige, heeft het provinciaal bestuur zich voorgenomen in 2007 te bezien of voortzetting van de subsidie aan deze instelling na 2008 de beste manier is om het plaatselijk bibliotheekwerk te ondersteunen. Een belangrijke overweging om aan de subsidieverlening een horizon te verbinden, was dat niet op voorhand zeker was dat een serviceorganisatie op Flevolandse schaal het beste antwoord is om te voorzien in de ondersteuningsbehoefte van de twee basisbibliotheken die gevormd zouden worden. De voorgestelde structurele verhoging van de subsidie heeft dus vooral nog betrekking op twee jaar. Onze beschikking tot het verlenen van een aanvullend voorschot op de subsidie 2006 van € 145.000 is in beginsel niet rechtmatig tot stand gekomen, vanwege het ontbreken van uw instemming. Ook als u nu alsnog hiertoe instemming verleent kan dit consequenties hebben voor de strekking van de accountantsverklaring in onze jaarrekening.

Met opmaak: opsommingstekens en nummering

6. Evaluatie:

De jaarrekeningen van 2007 en 2008 van de stichting zullen duidelijk maken of en zo ja, tot welk bedrag de aanvullende subsidie nodig is.

Met opmaak: opsommingstekens en nummering

7. Advies van de Commissie van advies:

Met opmaak: opsommingstekens en nummering

8. Ontwerp besluit:

Provinciale Staten van Flevoland,

gelezen het voorstel van gedeputeerde staten van 19 december 2006, nr. 488139

Met opmaak: opsommingstekens en nummering

Besluiten:

1.— Kennis te nemen van, en in te stemmen met, verantwoording in de jaarrekening 2006 van een aanvullende subsidie aan de Stichting Servicecentrum Flevolandse Bibliotheken van € 145.000;

2.— De raming in de begroting 2007 van de subsidie aan de Stichting Servicecentrum Flevolandse Bibliotheken met € 35.000 te verhogen ten laste van onvoorzien.

9. Bijlagen:

Een overzicht van de gang van zaken met betrekking tot de subsidieverlening aan de Stichting Servicecentrum Flevolandse Bibliotheken

Met opmaak: opsommingstekens en nummering

10. Ter lezing gelegde stukken:

De herziene meerjarenbegroting van de Stichting Servicecentrum Flevolandse Bibliotheken en het daarbij behorende meerjarenperspectief.

Met opmaak: opsommingstekens en nummering

Gedeputeerde Staten van Flevoland,

—secretaris.

—voorzitter.

Bijlage bij ontwerp statenvoorstel aanvullende subsidie Stichting Servicecentrum Flevolandse Bibliotheken 488923

In deze bijlage wordt ter onderbouwing en verduidelijking van het voorstel een schets gegeven van de gang van zaken met de stichting. Daarna wordt gedetailleerde informatie verstrekt aan de hand vaningegaan op de volgende vragen:

- a) — wat is de Stichting Servicecentrum Flevolandse Bibliotheken?
- b) — welk financieel kader heeft de instelling meegekregen?
- c) — hoe was de gang van zaken m.b.t. de subsidieverlening in 2005 en 2006?
- d) — wat zijn de oorzaken van de overschrijding van de verleende subsidies voor die jaren?
- e) — hoe heeft de provincie t.a.v. die overschrijdingen gehandeld?
- f) — wat heeft de instelling gedaan om de tekorten te verkleinen?
- g) — hoe ziet het vervolg er uit?

Ad a) — wat is de Stichting Servicecentrum Flevolandse Bibliotheken?

In het kader van de noodzakelijk geachte inhoudelijke en structurele bibliotheekvernieuwing hebben de besturen van de plaatselijke bibliotheken met instemming van de gemeentebesturen en het provinciaal bestuur besloten tot omvorming van de Stichting Samenwerkende Bibliotheken Flevoland in een Stichting Servicecentrum Flevolandse Bibliotheken (verder: de stichting). De belangrijkste verandering is dat de bovenlokale taken niet meer door één van de plaatselijke bibliotheken wordt gedaan, maar door de stichting. Dat proces is in 2004 van start gegaan en betekende een concentratie van taken zoals ICT (voor de centrale catalogus en het interbibliothecaire leenverkeer), schoolmediatheekwerk en de wisselbibliotheken. Het betekende ook dat de stichting over eigen personeel moest beschikken. Het directeurschap dat voorheen door de bibliotheekdirecteuren gezamenlijk werd uitgeoefend, zou nu bij een daarvoor aangestelde functionaris komen te liggen. Het heeft tot 13 december 2005 geduurd, voordat op bestuurlijk niveau finale afspraken gemaakt zijn over het takenpakket van de stichting en de provinciale bijdrage in de dekking van de frictiekosten die met de verplaatsing van taken gepaard is gegaan. Daarbij is als uitgangspunt gehanteerd dat de stichting vooralsnog voor een beperkte periode subsidie zou ontvangen. Voortzetting van de subsidierelatie na 2008 werd afhankelijk gesteld van een evaluatie.

Ad b) — welk financieel kader heeft de instelling meegekregen?

De stichting heeft voor 2004 een provinciaal subsidie gevraagd van € 792.391, waarvan € 245.379 bestemd was voor de dekking van de kosten van de nieuwe structuur. De provincie heeft een subsidie verleend van € 512.900 overeenkomstig de raming in de begroting en daarenboven een extra subsidie van € 90.000 voor vernieuwing en verbetering van de dienstverlening (schoolmediatheekwerk, project Bingo) en een bedrag van € 36.455 voor de directievoering en administratie van de kleine bibliotheken op Urk en in Zeewolde. Verder stelde de provincie dat zij de overige kosten van de transformatie voor eigen rekening zou nemen. Daarbij werd bedoeld op de kosten van de interim-directeur en andere kosten die met de vernieuwing samenhangen.

Uit de jaarrekening blijkt dat de stichting in 2004 € 639.355 aan provinciaal subsidie heeft ontvangen. Het jaar werd afgesloten met een positief exploitatiesaldo van € 62.135. Omdat men het jaar begonnen was met een negatief eigen vermogen van € 20.621, slonk in dat jaar het eigen vermogen tot € 41.514.

Voor 2005 heeft de stichting € 792.000 gevraagd, overeenkomstig de raming in de provinciale begroting. Daarvan was € 97.200 voor huisvestingskosten. Op instigatie van de provincie heeft de stichting onderdak gevonden in NLE. Daarvoor was een inhoudelijke reden (verwantschap van taken) en een praktische: de provincie staat — binnen grenzen — garant voor eventuele tekorten in de huisvestingslasten van NLE. Het bedrag aan huisvestingskosten is opgebouwd uit twee componenten: € 60.000 als kale huur en € 37.200 voor servicekosten (bewaking, energie, receptie ed).

De gevraagde subsidie is verleend en — zoals gebruikelijk bij instellingen die een budgetsubsidie ontvangen — 100% bevoorschot, evenals de subsidie 2004.

Ad c) — hoe was de gang van zaken m.b.t. de subsidieverlening in 2005 en 2006

Zoals gezegd heeft de stichting voor 2005 een subsidie gekregen van € 792.000.

Op 26 april 2006 ontving de provincie de jaarrekening 2005, vergezeld van een goedkeurende accountantsverklaring en een inhoudelijk verslag. Uit de stukken bleek dat de taken vrijwel allemaal waren uitgevoerd, maar dat er een aanzienlijk exploitatietekort was opgetreden van € 71.068. Een vergelijking van de jaarrekeningen 2004 en 2005 laat zien dat er op een aantal punten wezenlijke verschillen zijn. Aan baten is in 2005 ruim € 152.000 meer provinciale subsidie ontvangen. Daar staat tegenover dat de bibliothecaire diensten samen ruim € 89.000, de huisvesting € 57.000 en het management € 61.500 meer hebben gekost. De uitgaven zijn dus sterker gestegen dan de inkomsten, waardoor een exploitatietekort ontstond. Bij de vergelijking van de beide jaren moet overigens wel worden bedacht dat de beide jaren niet geheel vergelijkbaar zijn. De instelling verkeerde nog in een aanloopperiode van zijn functioneren.

Op 27 januari 2006 is een beschikking tot verlening van subsidie voor de eerste helft van 2006 afgegeven. De reden voor deze beperking tot een half jaar was daarin gelegen dat dit het eerste jaar zou zijn waarin de stichting volledig zou kunnen functioneren (de bestuurlijke afspraken over de taken zijn op 13 december 2005 vastgelegd). Er was op dat moment ook alleen nog maar een voorlopig bedrijfsplan en een voorlopige, sluitende begroting voor 2006.

Op basis van de jaarrekening 2005 is op 3 juli 2006 de instelling de verplichting opgelegd tot het geven van inzicht in de financiële stand van zaken per 30 juni. Het rapport daarover is gedateerd 28 augustus. Hierin constateert de accountant dat de structurele lasten conform de begroting zijn. De belangrijkste constatering van de accountant is dat de continuïteit van de instelling gevaar loopt als niet structureel hogere inkomsten worden verworven. Op 22 september is de portefeuillehouder daarover van ambtelijke zijde geïnformeerd. Op 21 september is in een ambtelijk overleg met de bestuurder van de stichting en de voorzitter van de RvT gevraagd naar de voortgang van het vergroten van inkomsten en het beperken van uitgaven. In dat overleg bleek dat daartoe pogingen in het werk waren gesteld, maar dat deze nog niet tot substantiële resultaten hadden geleid.

Begin september is de beschikking tot verlening van subsidie voor de tweede helft van 2006 afgegeven. In afwachting van het rapport van de accountant was dit niet eerder gebeurd. Weliswaar was toen duidelijk dat de stichting er financieel niet best voorstond, maar het ophouden van de beschikking zou de stichting in acute financiële problemen hebben gebracht. In de beschikking werd uiteraard de dringende aansporing 'de toering naar de nering te zetten' herhaald. In bestuurlijk overleg met de stichting is van die zijde de toezegging gedaan dat alles in het werk gesteld zou worden om alsnog tot een sluitende exploitatie te komen.

Ad d) — wat zijn de oorzaken van de overschrijding van de verleende subsidies voor die jaren?

In het bestuurlijk overleg op 13 december 2005 zijn de taken voor de stichting in relatie tot de taken van de beide basisbibliotheken beklonken. Dat leidde er toe dat de bijdrage van de bibliotheken in 2006 met een bedrag van € 130.000 verminderde, terwijl er slechts een vermindering van de kosten van bibliothecaire diensten van € 120.000 tegenover stond. Aan inkomsten van derden staat in de begroting 2006 € 10.000 geraamd. In 2005 werd voor die dienstverlening nog ruim € 55.000 ontvangen. Aan overige kosten wordt in de begroting 2006 met een bedrag gerekend dat € 14.000 hoger ligt dan de kosten in 2005. Deze verhoging is geheel toe te rekenen aan een verrekening van kosten met de bibliotheek Almere die in 2006 nog voor € 35.000 ICT diensten heeft verricht voor de stichting. De andere kosten liggen in 2006 lager dan in 2005. Wel is het zo dat de stichting met aanzienlijke financieringskosten geconfronteerd wordt als gevolg van het 'rood staan' op de rekening courant. Samengevat betekent dit dat de baten in 2006 ongeveer € 175.000 lager liggen dan in 2005, terwijl de lasten slechts € 106.000 kleiner zijn dan in 2005. Het te verwachten negatieve verschil tussen baten en lasten in 2006 zal dus € ongeveer € 69.000 meer zijn dan het tekort in 2005. Dat jaar sloot al met een tekort van ruim € 71.000. De conclusie kan daarom geen andere zijn dan dat het te verwachten tekort over 2006 ongeveer twee keer zo hoog is als in 2005. Het overgrote deel van dat tekort is incidenteel van aard, zoals ook de accountant in zijn rapportage per 30 juni 2006 constateert. Dat tekort is voor de stichting aanleiding de provincie te vragen om een extra incidenteel subsidie voor 2006 van € 145.000. Met deze extra subsidie kan ook een deel van het negatieve eigen vermogen waarmee de stichting in 2004 begon, worden geëlimineerd.

Ad e) — hoe heeft de provincie t.a.v. die overschrijdingen gehandeld?

Gedurende 2005 waren er geen signalen dat er niet een sluitende exploitatie gerealiseerd kon worden. Wel was duidelijk dat de stichting steeds krap bij kas was. De stichting was het jaar 2004 immers begonnen met een negatief eigen vermogen. Uit de jaarrekening 2005 bleek voor het eerst het tekort (zie hiervoor ad c).

Voorafgaande aan de indiening van de jaarstukken was er al ambtelijk overleg met het bestuur en de voorzitter van de Raad van Toezicht gevoerd over de stand van zaken. In dat gesprek maakte de

stichting al melding van het exploitatietekort. Dat was voor de vertegenwoordiger van de provincie aanleiding aan te dringen op de grootst mogelijke terughoudendheid in het doen van uitgaven en het stimuleren van de creativiteit in het vinden van extra inkomsten. Het college sprak in de beschikking tot vaststelling van de subsidie 2005 (3 juli 2006) zijn zorg uit over de ontstane financiële situatie, bevestigde dat wat al eerder mondeling te kennen was gegeven en verplichtte de instelling tot het overleggen van een tussentijdse (per 30 juni) stand van zaken over 2006. Dit is conform de (toen nog interne) 'spelregels' in het omgaan met instellingen waarvan was gebleken dat ze in de financiële gevarenszone verkeren. Gedateerd 4 oktober 2006 ontving de provincie de meerjarenbegroting voor 2007 en 2008. Daaruit bleek dat er voor 2006 een exploitatietekort dreigde van € 145.000 en dat er ook voor 2007 en 2008 aanvullende provinciale subsidie nodig zou zijn om de stichting in staat te stellen zijn werkzaamheden uit te voeren. Dat verzoek om aanvullend subsidie is voor de provincie meteen aanleiding geweest voor nader overleg met de instelling over de oorzaken van het verwachte tekort en de mogelijkheden dit te verkleinen. Toen in november duidelijk werd dat het tekort voor 2006 onontkoombaar was, heeft het college een statenvoorstel voorbereid dat in december aan de orde geweest is in de vergadering van de commissie bestuur.

Ad f) — wat heeft de instelling gedaan om de tekorten te verkleinen?

In het overleg met de stichting is er onzerzijds op aangedrongen de uitgaven te beperken en de inkomsten te vergroten. Dat heeft er toe geleid dat de stichting zijn kleine personeelsformatie heeft bevroren, ondanks een uitbreiding van taken en dat de stichting de mogelijkheid heeft verworven een pilot uit te voeren voor de integratie van de blindenbibliotheek in de openbare bibliotheken. Een activiteit die inkomsten kan genereren, zonder dat daar een even grote kostenpost tegenover staat. Daaruit blijkt dat de stichting zich actief inzet voor verbetering van de financiële situatie.

Ad g) — hoe ziet het vervolg er uit?

De stichting heeft in principe een subsidietoezegging tot en met 2008. Eind 2005 is de besluitvorming over de taakverdeling tussen de beide basisbibliotheken (waarvan FlevoMeer nog in wording is) en de stichting afgerond. Medio 2006 is de stichting daadwerkelijk van start gegaan op de wijze die bedoeld is. De korte subsidieperiode is gekozen om enerzijds voldoende tijd te geven om te ontwikkelen, zodat een weloverwogen oordeel gevormd kan worden over de mogelijkheden een serviceorganisatie ter ondersteuning van de basisbibliotheken in stand te houden op de schaal van de provincie, anderzijds om tijdig beslissingen te kunnen nemen over de gewenste toekomstige ondersteuningsstructuur. Eind 2007 loopt het proces van bibliotheekvernieuwing formeel af, zodat in 2008 duidelijk is hoe de resultaten van de vernieuwing van het openbare bibliotheekvoorziening in Flevoland er in structureel en inhoudelijk opzicht uitzien.

Het is het voornemen van de provincie in 2007 door middel van een extern onderzoek het functioneren van de stichting te laten evalueren, zodat tijdig beslissingen kunnen worden genomen voor de toekomst. Deze evaluatie zal uiteraard in samenspraak met gemeenten en bibliotheken worden vormgegeven. De financiële kant van de zaak zal daarbij een belangrijk aandachtspunt zijn.

Het provinciaal bestuur heeft zich in de aanvulling op het — op landelijk niveau afgesloten — Koepelconvenant bibliotheekvernieuwing verplicht de subsidie voor de serviceinstelling tenminste op hetzelfde niveau te houden. Anders gezegd: de provincie heeft zich — via het IPO — verplicht de stichting SFB tenminste evenveel subsidie te verlenen als zijn voorganger ontving. Dat betekent dat beëindiging van de subsidierelatie met de stichting niet vanzelfsprekend een financiële besparing voor de provincie oplevert. Indien de stichting zou ophouden te bestaan zal dit grote invloed hebben op het functioneren van de beide basisbibliotheken, omdat ze afhankelijk zijn van een aantal diensten van de stichting.

Conclusies:

- a) in de eerste periode van zijn bestaan is de stichting niet in staat gebleken op een toereikende wijze de incidentele kosten zodanig op te vangen in de begroting dat daardoor geen overschrijding ontstond;
- b) de stichting heeft de provincie over het algemeen genomen tijdig geïnformeerd over de financiële situatie;
- c) gelet op het takenpakket en de voor 2007 onontkoombare lasten, is de in de provinciale begroting opgenomen raming voor de hoogte van de subsidie aan de stichting niet toereikend;

Met opmaak: opsommingstekens en nummering

d)indien de stichting zou ophouden te bestaan zal dit grote invloed hebben op het functioneren van de beide basisbibliotheken, omdat ze afhankelijk zijn van een aantal diensten van de stichting.

Provincie Flevoland

Statenvoorstel

Statenvergadering:

8 februari 2007

Agendapunt

I

Lelystad

21 december 2006

Registratienummer

488923

Inlichtingen

B. Siepel

Afdeling/Bureau

SPV

Aan:
Provinciale Staten

Onderwerp:
aanvullende subsidie Stichting Servicecentrum Flevolandse Bibliotheken

1. Beslispunten:

- a. Kennis te nemen van, en in te stemmen met, verantwoording in de jaarrekening 2006 van een aanvullende subsidie aan de Stichting Servicecentrum Flevolandse Bibliotheken met € 145.000;
b. De raming in de begroting 2007 van de subsidie aan de Stichting Servicecentrum Flevolandse Bibliotheken met € 35.000 te verhogen ten laste van onvoorzien.

Met opmaak: opsommingstekens en nummering

Beslispunten:

Kennis te

nemen van, en in te stemmen met, verantwoording in de jaarrekening 2006 van een aanvullende subsidie aan de Stichting Servicecentrum Flevolandse Bibliotheken met € 145.000; De raming in de begroting 2007 van de subsidie aan de

2. Inleiding:

In het kader van de herstructurering en vernieuwing van het bibliotheekwerk is de Stichting Samenwerkende Bibliotheken Flevoland (verder: SSBF) omgevormd tot de Stichting Servicecentrum Flevolandse Bibliotheken (verder: SFB). Kenmerk van de SSBF was dat de bovenlokale taken uitgevoerd worden door één van de plaatselijke bibliotheken. De ICT infrastructuur ten behoeve van het interbibliothecair leenverkeer en de provinciale catalogus was - bijvoorbeeld - ondergebracht bij de bibliotheek Almere en het schoolmediatheekwerk bij Lelystad. Deze bovenplaatselijke taken zijn nu onderdeel van het takenpakket van de SFB. Deze herstructurering heeft in 2005/2006 zijn beslag gekregen. In de frictiekosten die met deze verandering gepaard gaan heeft de provincie de SFB € 44.000 subsidie verleend. Een bedrag dat overeenkomt met de helft van de geschatte kosten. De andere helft werd men geacht binnen de eigen begroting te vinden.

Met opmaak: opsommingstekens en nummering

De subsidieverlening van de SSBF en zijn opvolger is een verantwoordelijkheid van de provincie. Voor 2006 ontvangt de stichting een budgetsubsidie van € 792.000. De stichting is - op verzoek van de provincie - gehuisvest in het gebouw van NLE.

In de aanvulling op het zogenaamde Koepelconvenant bibliotheekvernieuwing heeft de provincie –via het IPO – zich verplicht de subsidie aan een serviceinstelling tenminste te handhaven op het niveau 2004.

Het jaar 2004 heeft de stichting met een positief exploitatiesaldo afgesloten. Uit de jaarrekening 2005 blijkt echter dat de stichting een negatief eigen vermogen heeft van ruim € 71.000. Bij de vaststelling van de subsidie 2005 heeft de provincie daarom de stichting - conform de daarvoor in het leven geroepen spelregels - onder 'verzwaard regime' geplaatst. Dat heeft ertoe geleid dat de instelling bezuinigingen op de exploitatie heeft aangebracht en op zoek is gegaan naar nieuwe taken die zonder extra kosten inkomsten kunnen genereren, zoals de culturele website. Tot nu toe heeft dit overigens nog niet tot een structurele verhoging van inkomsten geleid. Wel blijkt daaruit dat de instelling zich tot het uiterste inspanst om in beter financieel vaarwater terecht te komen. Dat moet ook wel, want de bank overweegt de kredietfaciliteit drastisch in te perken, waardoor het voortbestaan van de instelling op het spel staat. Het bestuur van de stichting heeft zich daarom tot de provincie gewend met de vraag om een incidenteel extra subsidie voor 2006 van maximaal € 145.000 en een structurele verhoging van de subsidie met € 35.000. Wij achten de gevraagde verhogingen reëel.

Een eerdere versie van dit voorstel is behandeld in de vergadering van de commissie bestuur van 14 december 2006. De commissie stemde er mee in dat – vooruitlopend op de besluitvorming over dit voorstel – er een aanvullend voorschot van € 145.000 op de subsidie 2006 aan de stichting wordt

verleend. Verder gaf de commissie als zijn oordeel dat dit voorstel ook in de commissie samenleving behandeld moet worden.

In een bijlage bij dit voorstel wordt inzicht gegeven in de gang van zaken met betrekking tot de subsidiering van de instelling in de afgelopen twee jaar. De conclusies die daaraan verbonden kunnen worden zijn de volgende:

a) in de eerste periode van zijn bestaan is de stichting niet in staat gebleken op een toereikende wijze de incidentele kosten zodanig op te vangen in de begroting dat daardoor geen overschrijding ontstond;

b) de stichting heeft de provincie over het algemeen genomen tijdig geïnformeerd over de financiële situatie;

c) gelet op het takenpakket en de voor 2007 onontkoombare lasten is de in de provinciale begroting opgenomen raming voor de hoogte van de subsidie aan de stichting niet toereikend;

d) indien de stichting zou ophouden te bestaan zal dit grote invloed hebben op het functioneren van de beide basisbibliotheken, omdat ze afhankelijk zijn van een aantal diensten van de stichting.

3. Beoogd effect:

Een goed functionerende service organisatie voor het Flevolandse bibliotheekwerk.

← **Met opmaak:** opsommingstekens en nummering

4. Argumenten:

a) de bijdrage is nodig om het voortbestaan van de stichting mogelijk te maken

Omdat de stichting onder verzwaard financieel toezicht van de provincie staat, heeft de accountant van de instelling een overzicht van de financiële stand van zaken per 1 juli 2006 verstrekt. Daaruit blijkt dat de stichting ook in 2006 onafwendbaar op een negatief exploitatieresultaat afstevent dat niet gedekt kan worden uit een positief eigen vermogen. Op grond daarvan zegt de accountant dat - bij ongewijzigd beleid - het voortbestaan van de stichting onzeker is. Bovendien eist de bank aanvullende zekerheden om de kredietfaciliteit in stand te laten.

Deze situatie brengt ons er toe in de jaarrekening 2006 een bedrag van € 145.000 op te nemen ten behoeve van een extra subsidie voor 2006 aan de instelling, omdat de middelen voor bibliotheekwerk 2006 zijn uitgeput en er geen begrotingswijzigingen 2006 meer plaats zullen vinden. De exacte hoogte van de extra subsidie wordt bepaald zodra de jaarrekening 2006 (met bijbehorende accountantsverklaring) van de instelling is ontvangen. Om liquiditeitsproblemen te voorkomen hebben wij, vooruitlopend op uw toestemming, reeds hiertoe beschikt en hebben wij een voorschot verstrekt.

b) het niet honoreren van de verzoeken betekent het einde van de instelling

Het niet honoreren van het verzoek om een incidentele (voor 2006) subsidie verhoging van € 145.000 en een structurele van € 35.000 zal betekenen dat voornoemd voorschot dient te worden teruggevorderd en dat de instelling op korte termijn niet meer aan zijn financiële verplichtingen kan voldoen. Een goede evaluatie waarin beoordeeld wordt of een serviceorganisatie voor bibliotheekwerk op Flevolandse schaal bestaansrecht heeft, is dan niet meer mogelijk. De instelling vervult een aantal functies ten behoeve van de plaatselijke bibliotheken (ICT is daarvan de belangrijkste), zodat het voortbestaan van de instelling van groot belang is voor het bibliotheekwerk in Flevoland.

c) het huidige subsidieniveau blijft het uitgangspunt

De extra subsidies voor 2007 en 2008 zijn maxima. De stichting moet zijn best blijven doen aanvullende inkomsten te verwerven en een uiterste kostenbeheersing in acht nemen. Om dat te stimuleren wordt u voorgesteld de extra subsidie voor 2007 en 2008 te verlenen in de vorm van een aanvullend subsidie waarvan de hoogte gemaximeerd en waarvan het preciese bedrag bepaald wordt bij de vaststelling van de subsidie over dat betreffende jaar. Met andere woorden: de hoogte van het budgetsubsidie wordt niet aangepast.

d) dekking uit onvoorzien

← **Met opmaak:** opsommingstekens en nummering

Met opmaak: Inspringing: Links: 0 cm

De extra subsidie is niet op te vangen binnen het product bibliotheekwerk, omdat het product vrijwel geheel bestaat uit posten die 'belegd' zijn met verplichtingen. Daarom stellen wij u voor de dekking van de extra subsidie in 2007 te vinden in het verlagen van de post voor onvoorziene uitgaven.

5. Kanttekeningen:

Toen in 2005 de provinciale bibliotheekstructuur werd omgevormd tot de huidige, heeft het provinciaal bestuur zich voorgenomen in 2007 te bezien of voortzetting van de subsidie aan deze instelling na 2008 de beste manier is om het plaatselijk bibliotheekwerk te ondersteunen. Een belangrijke overweging om aan de subsidieverlening een horizon te verbinden, was dat niet op voorhand zeker was dat een serviceorganisatie op Flevolandse schaal het beste antwoord is om te voorzien in de ondersteuningsbehoefte van de twee basisbibliotheken die gevormd zouden worden. De voorgestelde structurele verhoging van de subsidie heeft dus vooralsnog betrekking op twee jaar. Onze beschikking tot het verlenen van een aanvullend voorschot op de subsidie 2006 van € 145.000 is in beginsel niet rechtmatig tot stand gekomen, vanwege het ontbreken van uw instemming. Ook als u nu alsnog hiertoe instemming verleent kan dit consequenties hebben voor de strekking van de accountantsverklaring in onze jaarrekening.

Met opmaak: opsommingstekens en nummering

6. Evaluatie:

De jaarrekeningen van 2007 en 2008 van de stichting zullen duidelijk maken of en zo ja, tot welk bedrag de aanvullende subsidie nodig is.

Met opmaak: opsommingstekens en nummering

7. Advies van de Commissie van advies:

De Commissie Samenleving acht het Statenvoorstel voldoende besproken en stemt in met agendering voor de Statenvergadering van 8 februari 2007 (ter bespreking).

Met opmaak: opsommingstekens en nummering

Met opmaak: Tekstkleur: Auto

8. Ontwerp-besluit:

Provinciale Staten van Flevoland,

gelezen het voorstel van gedeputeerde staten van 19 december 2006, nr 488139

Met opmaak: opsommingstekens en nummering

Besluiten:

1. Kennis te nemen van, en in te stemmen met, verantwoording in de jaarrekening 2006 van een aanvullende subsidie aan de Stichting Servicecentrum Flevolandse Bibliotheken van € 145.000;

2. De raming in de begroting 2007 van de subsidie aan de Stichting Servicecentrum Flevolandse Bibliotheken met € 35.000 te verhogen ten laste van onvoorzien.

Met opmaak: opsommingstekens en nummering

9. Bijlagen:

Een overzicht van de gang van zaken met betrekking tot de subsidieverlening aan de Stichting Servicecentrum Flevolandse Bibliotheken

10. Ter lezing gelegde stukken:

De herziene meerjarenbegroting van de Stichting Servicecentrum Flevolandse Bibliotheken en het daarbij behorende meerjarenperspectief.

Met opmaak: opsommingstekens en nummering

Gedeputeerde Staten van Flevoland,

, secretaris.

, voorzitter.

Bijlage bij ontwerp-statenvoorstel aanvullende subsidie Stichting Servicecentrum Flevolandse Bibliotheken 488923

In deze bijlage wordt – ter onderbouwing en verduidelijking van het voorstel – een schets gegeven van de gang van zaken met de stichting. Daarna wordt gedetailleerde informatie verstrekt aan de hand van een aantal vragen.

De Stichting Servicecentrum Flevolandse Bibliotheken is in 2004 gevormd als opvolger van de Stichting Samenwerkende Bibliotheken Flevoland (SSBF). De aanleiding daarvoor was dat er een proces van structurele bibliotheekvernieuwing op gang was gekomen dat ook aanleiding was de provinciale structuur van het bibliotheekwerk in ogenschouw te nemen. Het takenpakket van de nieuwe instelling kon toen nog niet worden vastgesteld. Het vergde een herstructurering van het geheel van bovenplaatselijke taken die tot dan bij een van de plaatselijke bibliotheken waren ondergebracht. Het heeft tot 13 december 2005 geduurd voordat daarover bestuurlijke knopen konden worden doorgehakt. Een ingeschakelde intermediair van het Procesbureau Bibliotheekvernieuwing had daarvoor een zogenaamd "Eindvoorstel om uit de impasse te komen" geformuleerd. Deze gang van zaken is ook de reden geweest waarom de stichting tot medio 2006 met interim-management heeft gewerkt. Als rechtsopvolger van de SSBF begon de stichting met een negatief eigen vermogen van ruim € 20.000. De stichting ontving in 2004 afgerond € 640.000 provinciaal subsidie en eindigde het jaar met een exploitatieoverschot van ruim € 62.000.

Voor de (voorlopige) taken in 2005 kreeg de stichting € 792.000 provinciale subsidie. Als gevolg van extra lasten (die grotendeels incidenteel van aard zijn geweest) eindigde het jaar met een negatief exploitatiesaldo van ruim € 71.000. Het positieve eigen vermogen veranderde daardoor in een negatief vermogen van ruim € 29.000.

Eén van de conclusies van de bijeenkomst op 13 december 2005 was dat er meer dan in 2005 door de bibliotheken zelf gedaan zou worden. Dat betekende een verlies aan baten bij de instelling (bijdragen van de basisbibliotheken) die evenwel niet geheel gecompenseerd werd door een verkleining van de lasten. Ook in 2006 waren er weer extra lasten (grotendeels incidenteel en deels andere dan in 2005) waardoor het verwachte exploitatietekort € 145.000 zal bedragen.

Gelet op de voorgeschiedenis kan gesteld worden dat eerst in de loop van 2006 een stabiele situatie bij de stichting is ontstaan die het mogelijk maakt lijnen naar de toekomst te trekken op basis van een helder takenpakket dat berust op contracten met de basisbibliotheken.

Uit de meerjarenraming van de stichting blijkt dat er een structureel exploitatietekort dreigt van € 35.000 als de provinciale subsidie op het huidige niveau wordt gehandhaafd. Dat hogere bedrag is nodig om de noodzakelijke lasten die uit de overeengekomen taken voortvloeien, te kunnen uitvoeren. Dat extra structurele subsidie zal overigens niet het bestaande negatieve eigen vermogen compenseren. Van de stichting wordt verwacht dat hij zijn inkomsten verder vergroot en zijn lasten uiterst scherp bewaakt.

Het bovenstaande wordt verder uitgewerkt in de beantwoording van de volgende vragen: ..

- a) wat is de Stichting Servicecentrum Flevolandse Bibliotheken?
- b) welk financieel kader heeft de instelling meegekregen?
- c) hoe was de gang van zaken m.b.t. de subsidieverlening in 2005 en 2006
- d) wat zijn de oorzaken van de overschrijding van de verleende subsidies voor die jaren?
- e) hoe heeft de provincie t.a.v. die overschrijdingen gehandeld?
- f) wat heeft de instelling gedaan om de tekorten te verkleinen?
- g) hoe ziet het vervolg er uit?

Ad a) wat is de Stichting Servicecentrum Flevolandse Bibliotheken?

In het kader van de noodzakelijk geachte inhoudelijke en structurele bibliotheekvernieuwing hebben de besturen van de plaatselijke bibliotheken met instemming van de gemeentebesturen en het provinciaal bestuur besloten tot omvorming van de Stichting Samenwerkende Bibliotheken Flevoland in een

Stichting Servicecentrum Flevolandse Bibliotheken (verder: de stichting). De belangrijkste verandering is dat de bovenlokale taken niet meer door één van de plaatselijke bibliotheken wordt gedaan, maar door de stichting. Dat proces is in 2004 van start gegaan en betekende een concentratie van taken zoals ICT (voor de centrale catalogus en het interbibliothecaire leenverkeer), schoolmediatheekwerk en de wisselbibliotheken. Het betekende ook dat de stichting over eigen personeel moest beschikken. Het directeurschap dat voorheen door de bibliotheekdirecteuren gezamenlijk werd uitgeoefend, zou nu bij een daarvoor aangestelde functionaris komen te liggen. Het heeft tot 13 december 2005 geduurd, voordat op bestuurlijk niveau finale afspraken gemaakt zijn over het takenpakket van de stichting en de provinciale bijdrage in de dekking van de frictiekosten die met de verplaatsing van taken gepaard is gegaan. Daarbij is als uitgangspunt gehanteerd dat de stichting vooralsnog voor een beperkte periode subsidie zou ontvangen. Voortzetting van de subsidie-relatie na 2008 werd afhankelijk gesteld van een evaluatie.

Ad b) welk financieel kader heeft de instelling meegekregen?

De stichting heeft voor 2004 een provinciaal subsidie gevraagd van € 792.391, waarvan € 245.379 bestemd was voor de dekking van de kosten van de nieuwe structuur. De provincie heeft een subsidie verleend van € 512.900 overeenkomstig de raming in de begroting en daarenboven een extra subsidie van € 90.000 voor vernieuwing en verbetering van de dienstverlening (schoolmediatheekwerk, project Bingo) en een bedrag van € 36.455 voor de directievoering en administratie van de kleine bibliotheken op Urk en in Zeewolde. Verder stelde de provincie dat zij de overige kosten van de transformatie voor eigen rekening zou nemen. Daarbij werd bedoeld op de kosten van de interim-directeur en andere kosten die met de vernieuwing samenhangen.

Uit de jaarrekening blijkt dat de stichting in 2004 € 639.355 aan provinciaal subsidie heeft ontvangen. Het jaar werd afgesloten met een positief exploitatiesaldo van € 62.135. Omdat men het jaar begonnen was met een negatief eigen vermogen van € 20.621, slonk in dat jaar het eigen vermogen tot € 41.514.

Voor 2005 heeft de stichting € 792.000 gevraagd, overeenkomstig de raming in de provinciale begroting. Daarvan was € 97.200 voor huisvestingskosten. Op instigatie van de provincie heeft de stichting onderdak gevonden in NLE. Daarvoor was een inhoudelijke reden (verwantschap van taken) en een praktische: de provincie staat – binnen grenzen – garant voor eventuele tekorten in de huisvestingslasten van NLE. Het bedrag aan huisvestingskosten is opgebouwd uit twee componenten: € 60.000 als kale huur en € 37.200 voor servicekosten (bewaking, energie, receptie ed).

De gevraagde subsidie is verleend en – zoals gebruikelijk bij instellingen die een budgetsubsidie ontvangen - 100% bevoorschot, evenals de subsidie 2004.

Ad c) hoe was de gang van zaken m.b.t. de subsidieverlening in 2005 en 2006

Zoals gezegd heeft de stichting voor 2005 een subsidie gekregen van € 792.000.

Op 26 april 2006 ontving de provincie de jaarrekening 2005, vergezeld van een goedkeurende accountantsverklaring en een inhoudelijk verslag. Uit de stukken bleek dat de taken vrijwel allemaal waren uitgevoerd, maar dat er een aanzienlijk exploitatietekort was opgetreden van € 71.068. Een vergelijking van de jaarrekeningen 2004 en 2005 laat zien dat er op een aantal punten wezenlijke verschillen zijn. Aan baten is in 2005 ruim € 152.000 meer provinciale subsidie ontvangen. Daar staat tegenover dat de bibliothecaire diensten samen ruim € 89.000, de huisvesting € 57.000 en het management € 61.500 meer hebben gekost. De uitgaven zijn dus sterker gestegen dan de inkomsten, waardoor een exploitatietekort ontstond. Bij de vergelijking van de beide jaren moet overigens wel worden bedacht dat de beide jaren niet geheel vergelijkbaar zijn. De instelling verkeerde nog in een aanloopperiode van zijn functioneren.

Op 27 januari 2006 is een beschikking tot verlening van subsidie voor de eerste helft van 2006 afgegeven. De reden voor deze beperking tot een half jaar was daarin gelegen dat dit het eerste jaar zou zijn waarin de stichting volledig zou kunnen functioneren (de bestuurlijke afspraken over de taken zijn op 13 december 2005 vastgelegd). Er was op dat moment ook alleen nog maar een voorlopig bedrijfsplan en een voorlopige, sluitende begroting voor 2006.

Op basis van de jaarrekening 2005 is op 3 juli 2006 de instelling de verplichting opgelegd tot het geven van inzicht in de financiële stand van zaken per 30 juni. Het rapport daarover is gedateerd 28 augustus. Hierin constateert de accountant dat de structurele lasten conform de begroting zijn. De

belangrijkste constatering van de accountant is dat de continuïteit van de instelling gevaar loopt als niet structureel hogere inkomsten worden verworven. Op 22 september is de portefeuillehouder daarover van ambtelijke zijde geïnformeerd. Op 21 september is in een ambtelijk overleg met de bestuurder van de stichting en de voorzitter van de RvT gevraagd naar de voortgang van het vergroten van inkomsten en het beperken van uitgaven. In dat overleg bleek dat daartoe pogingen in het werk waren gesteld, maar dat deze nog niet tot substantiële resultaten hadden geleid. Begin september is de beschikking tot verlening van subsidie voor de tweede helft van 2006 afgegeven. In afwachting van het rapport van de accountant was dit niet eerder gebeurd. Weliswaar was toen duidelijk dat de stichting er financieel niet best voorstond, maar het ophouden van de beschikking zou de stichting in acute financiële problemen hebben gebracht. In de beschikking werd uiteraard de dringende aansporing 'de tering naar de nering te zetten' herhaald. In bestuurlijk overleg met de stichting is van die zijde de toezegging gedaan dat alles in het werk gesteld zou worden om alsnog tot een sluitende exploitatie te komen.

Ad d) wat zijn de oorzaken van de overschrijding van de verleende subsidies voor die jaren? In het bestuurlijk overleg op 13 december 2005 zijn de taken voor de stichting in relatie tot de taken van de beide basisbibliotheken beklonken. Dat leidde er toe dat de bijdrage van de bibliotheken in 2006 met een bedrag van € 130.000 verminderde, terwijl er slechts een vermindering van de kosten van bibliothecaire diensten van € 120.000 tegenover stond. Aan inkomsten van derden staat in de begroting 2006 € 10.000 geraamd. In 2005 werd voor die dienstverlening nog ruim € 55.000 ontvangen. Aan overige kosten wordt in de begroting 2006 met een bedrag gerekend dat € 14.000 hoger ligt dan de kosten in 2005. Deze verhoging is geheel toe te rekenen aan een verrekening van kosten met de bibliotheek Almere die in 2006 nog voor € 35.000 ICT diensten heeft verricht voor de stichting. De andere kosten liggen in 2006 lager dan in 2005. Wel is het zo dat de stichting met aanzienlijke financieringskosten geconfronteerd wordt als gevolg van het 'rood staan' op de rekening-courant. Samengevat betekent dit dat de baten in 2006 ongeveer € 175.000 lager liggen dan in 2005, terwijl de lasten slechts € 106.000 kleiner zijn dan in 2005. Het te verwachten negatieve verschil tussen baten en lasten in 2006 zal dus € ongeveer € 69.000 meer zijn dan het tekort in 2005. Dat jaar sloot al met een tekort van ruim € 71.000. De conclusie kan daarom geen andere zijn dan dat het te verwachten tekort over 2006 ongeveer twee keer zo hoog is als in 2005. Het overgrote deel van dat tekort is incidenteel van aard, zoals ook de accountant in zijn rapportage per 30 juni 2006 constateert. Dat tekort is voor de stichting aanleiding de provincie te vragen om een extra incidenteel subsidie voor 2006 van € 145.000. Met deze extra subsidie kan ook een deel van het negatieve eigen vermogen waarmee de stichting in 2004 begon, worden geëlimineerd.

Ad e) hoe heeft de provincie t.a.v. die overschrijdingen gehandeld? Gedurende 2005 waren er geen signalen dat er niet een sluitende exploitatie gerealiseerd kon worden. Wel was duidelijk dat de stichting steeds krap bij kas was. De stichting was het jaar 2004 immers begonnen met een negatief eigen vermogen. Uit de jaarrekening 2005 bleek voor het eerst het tekort (zie hiervoor ad c). Voorafgaande aan de indiening van de jaarstukken was er al ambtelijk overleg met het bestuur en de voorzitter van de Raad van Toezicht gevoerd over de stand van zaken. In dat gesprek maakte de stichting al melding van het exploitatietekort. Dat was voor de vertegenwoordiger van de provincie aanleiding aan te dringen op de grootst mogelijke terughoudendheid in het doen van uitgaven en het stimuleren van de creativiteit in het vinden van extra inkomsten. Het college sprak in de beschikking tot vaststelling van de subsidie 2005 (3 juli 2006) zijn zorg uit over de ontstane financiële situatie, bevestigde dat wat al eerder mondeling te kennen was gegeven en verplichtte de instelling tot het overleggen van een tussentijdse (per 30 juni) stand van zaken over 2006. Dit is conform de (toen nog interne) 'spelregels' in het omgaan met instellingen waarvan was gebleken dat ze in de financiële gevarezone verkeren. Gedateerd 4 oktober 2006 ontving de provincie de meerjarenbegroting voor 2007 en 2008. Daaruit bleek dat er voor 2006 een exploitatietekort dreigde van € 145.000 en dat er ook voor 2007 en 2008 aanvullende provinciale subsidie nodig zou zijn om de stichting in staat te stellen zijn werkzaamheden uit te voeren. Dat verzoek om aanvullend subsidie is voor de provincie meteen aanleiding geweest voor nader overleg met de instelling over de oorzaken van het verwachte tekort en de mogelijkheden

dit te verkleinen. Toen in november duidelijk werd dat het tekort voor 2006 onontkoombaar was, heeft het college een statenvoorstel voorbereid dat in december aan de orde geweest is in de vergadering van de commissie bestuur.

Ad f) wat heeft de instelling gedaan om de tekorten te verkleinen?

In het overleg met de stichting is er onzerzijds op aangedrongen de uitgaven te beperken en de inkomsten te vergroten. Dat heeft er toe geleid dat de stichting zijn kleine personeelsformatie heeft bevroren, ondanks een uitbreiding van taken en dat de stichting de mogelijkheid heeft verworven een pilot uit te voeren voor de integratie van de blindenbibliotheek in de openbare bibliotheken. Een activiteit die inkomsten kan genereren, zonder dat daar een even grote kostenpost tegenover staat. Daaruit blijkt dat de stichting zich actief inzet voor verbetering van de financiële situatie.

Ad g) hoe ziet het vervolg er uit?

De stichting heeft in principe een subsidietoezegging tot en met 2008. Eind 2005 is de besluitvorming over de taakverdeling tussen de beide basisbibliotheken (waarvan FlevoMeer nog in wording is) en de stichting afgerond. Medio 2006 is de stichting daadwerkelijk van start gegaan op de wijze die bedoeld is. De korte subsidieperiode is gekozen om enerzijds voldoende tijd te geven om te ontwikkelen, zodat een weloverwogen oordeel gevormd kan worden over de mogelijkheden een serviceorganisatie ter ondersteuning van de basisbibliotheken in stand te houden op de schaal van de provincie, anderzijds om tijdig beslissingen te kunnen nemen over de gewenste toekomstige ondersteuningsstructuur. Eind 2007 loopt het proces van bibliotheekvernieuwing formeel af, zodat in 2008 duidelijk is hoe de resultaten van de vernieuwing van het openbare bibliotheekvoorziening in Flevoland er in structureel en inhoudelijk opzicht uitzien.

Het is het voornemen van de provincie in 2007 door middel van een extern onderzoek het functioneren van de stichting te laten evalueren, zodat tijdig beslissingen kunnen worden genomen voor de toekomst. Deze evaluatie zal uiteraard in samenspraak met gemeenten en bibliotheken worden vormgegeven. De financiële kant van de zaak zal daarbij een belangrijk aandachtspunt zijn.

Het provinciaal bestuur heeft zich in de aanvulling op het – op landelijk niveau afgesloten – Koepelconvenant bibliotheekvernieuwing verplicht de subsidie voor de service-instelling tenminste op hetzelfde niveau te houden. Anders gezegd: de provincie heeft zich – via het IPO – verplicht de stichting SFB tenminste evenveel subsidie te verlenen als zijn voorganger ontving. Dat betekent dat beëindiging van de subsidierelatie met de stichting niet vanzelfsprekend een financiële besparing voor de provincie oplevert. Indien de stichting zou ophouden te bestaan zal dit grote invloed hebben op het functioneren van de beide basisbibliotheken, omdat ze afhankelijk zijn van een aantal diensten van de stichting.

Conclusies:

- a) in de eerste periode van zijn bestaan is de stichting niet in staat gebleken op een toereikende wijze de incidentele kosten zodanig op te vangen in de begroting dat daardoor geen overschrijding ontstond;
- b) de stichting heeft de provincie over het algemeen genomen tijdig geïnformeerd over de financiële situatie;
- c) gelet op het takenpakket en de voor 2007 onontkoombare lasten, is de in de provinciale begroting opgenomen raming voor de hoogte van de subsidie aan de stichting niet toereikend;
- d) indien de stichting zou ophouden te bestaan zal dit grote invloed hebben op het functioneren van de beide basisbibliotheken, omdat ze afhankelijk zijn van een aantal diensten van de stichting.

Met opmaak: opsommingstekens en nummering